

การใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู

The Use of Professional Learning Community Approach to Enhance
the Capacity of Student Teachers to Improve Instructional Implementation

บุญสม ทับสาย¹

Boonsom Tubsai¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) ศึกษาความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และ (2) นำเสนอกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นักศึกษาครูจำนวน 6 คนเป็นผู้เข้าร่วมวิจัยโดยความสมัครใจ เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบประเมินการปฏิบัติการสอน และแบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนโพนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต

ผลการวิจัยพบว่า

1) กระบวนการที่ทดลองใช้ส่งเสริมให้นักศึกษาครูมีความสามารถในการไตร่ตรองและออกแบบการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาครูมีความสามารถในการปฏิบัติการสอนโดยทั่วไปและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโพนิกส์แบบสร้างคำอยู่ในระดับดีมาก

2) กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูที่ทดลองใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ (1) กำหนดความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษาครู (2) ระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียน (3) พัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษาครู (4) ออกแบบการเรียนการสอนและไตร่ตรองเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ (5) ดำเนินการจัดการเรียนการสอน (6) สังเกตและไตร่ตรอง

Article Info: Received 13 September, 2018; Received in revised form 11 November, 2018; Accepted 13 November, 2018

¹ อาจารย์กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม อีเมล: boonsom.t@hotmail.com
Lecturer in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University
Email: boonsom.t@hotmail.com

เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และ (7) ประเมินผลและไต่ตรองเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาครูและนักเรียน

คำสำคัญ: ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ / การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน / นักศึกษาครู / โฟนิกส์

Abstract

The purposes of this action research were to: 1) study the capacity of student teachers to improve instructional implementation, and 2) propose the process for enhancing the capacity of student teachers to improve instructional implementation based on the professional learning community approach. Six student teachers voluntarily participated in the study. The research instruments were an instructional implementation reflective form, an instructional practice evaluation form, and a phonics instruction observation form. Data was analyzed by content analysis, mean, standard deviation, and interrater reliability.

The findings of this research were as follows:

1) The pilot process enabled all participating student teachers to reflect and design instruction to adjust instructional implementation. In addition, the general instructional practice and synthetic phonics instruction abilities of student teachers were at very good level.

2) The process piloted in this study consisted of 7 steps: (1) determine student and student teacher learning needs, (2) identify student and aligned student teacher learning goals, (3) develop student teachers' knowledge and skills, (4) design instruction and reflect on lesson plans, (5) implement instruction, (6) observe and reflect on instructional implementation, and (7) evaluate and reflect on student and student teacher learning results.

KEYWORDS: PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY / INSTRUCTIONAL IMPLEMENTATION IMPROVEMENT/ STUDENT TEACHERS / PHONICS

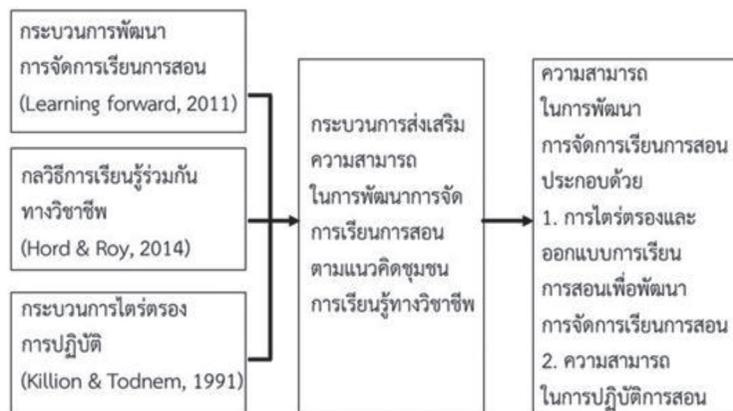
บทนำ

คุณภาพของการสอน คือ การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันเกิดการเรียนรู้ได้ (Darling-Hammond, 2012) นักวิจัยหลายท่านได้กล่าวไว้ว่า การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีประสิทธิผลในการส่งเสริมการเรียนรู้ทำให้เกิดการปรับปรุงทั้งการสอนและการเรียนรู้ (Burke, 2012; Cowan, Joyner, & Beckwith, 2012; Harris & Jones, 2010; Hord & Tobia, 2012; Resnick, 2010; The Wallace Foundation, 2012) สอดคล้องกับ Darling-Hammond and Richardson (2009) ที่ได้เสนอแนะไว้ว่า การพัฒนาด้านวิชาชีพที่มีคุณภาพสูงนั้น จะต้องมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกของครูในชั้นเรียน ครูต้องตรวจสอบการปฏิบัติการสอนของตนเอง ระบุสิ่งที่จำเป็นต้องปรับปรุง แล้วเรียนรู้ ทดลองใช้ และไตร่ตรองเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนใหม่กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยร่วมสนทนาเพื่อพัฒนาการสอนและการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู โดยการใช้การไตร่ตรองเกี่ยวกับการสอน พบว่าการไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติ การสอนของนักศึกษาครูช่วยให้นักศึกษาครูได้รับรู้ถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และเมื่อนักศึกษาครูได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนจะทำให้เกิดการพัฒนาทางวิชาชีพได้ (Uzum, Petron, & Berg, 2014) เนื่องจากการปฏิบัติการสอนช่วยเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติผ่านการคิดไตร่ตรอง ทำให้นักศึกษาครูพัฒนาวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง (Watzke, 2007) และการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างดีจะส่งผลเชิงบวกทั้งต่อการปฏิบัติการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (Vescio, Ross, & Adams, 2008) การส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้ไตร่ตรองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเองโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาชีพจะช่วยให้นักศึกษาครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนาทักษะและผสมผสานวิธีการใหม่ ๆ สำหรับการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ (Hord & Roy, 2014) นอกจากนี้ Nolan and Hoover (2008) ได้เสนอแนะไว้ว่า การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนจะช่วยให้ครูได้กำหนดคำถามที่ชัดเจนเกี่ยวกับ

การปฏิบัติการสอนของตนเอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและตีความหมายข้อมูลเพื่อตอบคำถามอย่างเป็นระบบ และเป็นการนำผลจากการปฏิบัติไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการควบคู่กับการปฏิบัติการสอน และผู้วิจัยพัฒนากระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูโดยนำกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง Learning Forward (2011) ได้เสนอไว้ 7 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้ร่วมกับกลวิธีการเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาชีพ (Hord & Roy, 2014) และกระบวนการไตร่ตรองการปฏิบัติ (Killion & Todnem, 1991) เพื่อทดลองใช้ในการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ดังแสดงในภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

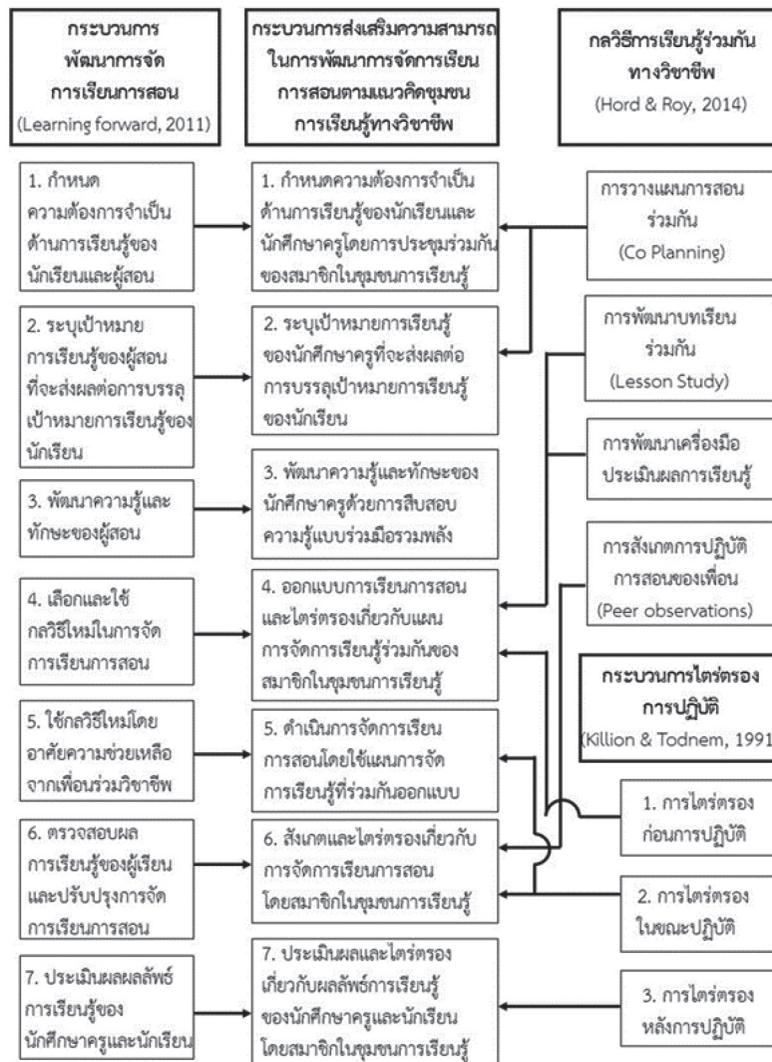
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อนำเสนอกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 6 คน ได้มาโดยการสมัครใจ (Volunteer sampling) ตัวแปรที่ศึกษา ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. สังเคราะห์กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ตาม แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 การสังเคราะห์กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. พัฒนาเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ ดังนี้

(1) แบบบันทึกการไต่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน เป็นแบบบันทึกที่กำหนดหัวข้อสำหรับนักศึกษาครูใช้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนของตนเองหลังการปฏิบัติการสอนแต่ละแผน การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การไต่ตรองเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(2) แบบประเมินการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครู เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ สำหรับครูประจำการใช้ประเมินความสามารถของนักศึกษาในการนำเข้าสู่บทเรียน การนำเสนอเนื้อหา การสรุปบทเรียน และการวัดและประเมินผล

(3) แบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนโพนิกส์ เป็นแบบตรวจสอบรายการสำหรับอาจารย์และนักศึกษาครูใช้บันทึกจำนวนครั้งของรายการพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนโพนิกส์ แล้วนำจำนวนครั้งมาเป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับคุณภาพ 4 ระดับ

(4) นำเครื่องมือวิจัยทั้ง 3 ฉบับ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เครื่องมือวิจัยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของพฤติกรรมหรือรายการที่ต้องการประเมินกับจุดประสงค์ (IOC) 0.67-1.00, 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ

การสุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (Volunteer sampling) ด้วยการให้นักศึกษาครูสาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่เรียนรายวิชาการทดลองสอนประถมศึกษา และรายวิชาการศึกษาเอกเทศในระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เป็นผู้สมัครใจด้วยตนเองในการทดลองจัดการเรียนการสอนโพนิกส์และร่วมเป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ

2. ผู้วิจัยสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยนักศึกษาครูที่ทดลองปฏิบัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 6 คน ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มของนักศึกษาครูที่อาสาสมัครทดลองสอนวิชาภาษาอังกฤษ และครูประจำการในโรงเรียน จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนที่นักศึกษาครูปฏิบัติการสอน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษาคู โดยให้นักศึกษาคูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง และจัดการเรียนการสอนโพนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ห้องเรียน ละ 16 ชั่วโมง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของนักศึกษาคู โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจาก 3 แหล่ง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยและนำเสนอ 2 ประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาคู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พบว่า กระบวนการที่ทดลองใช้ ในการวิจัยนี้ส่งเสริมให้นักศึกษาคูมีความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการไตร่ตรองและออกแบบการเรียนการสอนและ ความสามารถในการปฏิบัติการสอน ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความสามารถในการไตร่ตรองและออกแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับการกำหนด จุดประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาคูสามารถกำหนดจุดประสงค์และ เป้าหมายการเรียนรู้ของแผนการจัด การเรียนรู้ต่อไปโดยอาศัยข้อมูลจากการไตร่ตรองเกี่ยวกับ ผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละแผน ดังตัวอย่างข้อความที่ปรากฏในบันทึก การไตร่ตรองของนักศึกษาคูต่อไปนี้

“จากการสังเกตการอ่านคำ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านคำได้จากการท่องจำ และพบว่า นักเรียนไม่รู้จักเสียงของตัวอักษร และสามารถบอกเสียงของตัวอักษรได้ ดังนั้นจุดประสงค์ ในแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดว่าให้นักเรียนสามารถระบุหน่วยเสียงของตัวอักษรและ จับคู่ตัวอักษรกับหน่วยเสียงที่ฟัง”

“จากการทดสอบการออกเสียง พบว่า นักเรียนสามารถออกเสียงของตัวอักษรได้ นอกจาก การทดสอบการออกเสียงของตัวอักษรแล้ว ครูจำเป็นต้องทบทวนหน่วยเสียงที่เรียนไปแล้ว เพื่อให้ง่าย สำหรับนักเรียนในการผสมกับ หน่วยเสียงของตัวอักษรที่จะเรียนในครั้งต่อไป”

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาครูสามารถไตร่ตรองเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในขณะปฏิบัติการสอนและสามารถอธิบายเกี่ยวกับประสิทธิผลของวิธีการสอน เทคนิคการสอน กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่มีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ สามารถระบุข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการต่าง ๆ ในบริบทการสอนของตนเอง และสามารถระบุสิ่งที่เป็นข้อดีและสิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนสำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ถัดไป ดังตัวอย่างข้อความที่ปรากฏในบันทึกการไตร่ตรองของนักศึกษาครูต่อไปนี้

“เมื่อให้เขียนคำลงในใบกิจกรรมนักเรียนไม่สามารถเขียนคำได้ถูกต้อง ดังนั้นในครั้งต่อไปต้องใช้กิจกรรมที่มีตัวช่วยแนะ (Clue) เช่น กิจกรรมการเรียงลำดับตัวอักษรจากคำที่มีตัวอักษรสลับที่กัน (Scrambled word) กิจกรรมค้นหาคำศัพท์จากคำที่กำหนดให้ (Word search)”

“การใช้ใบกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับรูปภาพใช้ไม่ได้ผล ดังนั้นในแผนการจัดการเรียนรู้ถัดไปควรปรับกิจกรรมโดยกำหนดตัวอักษรให้และให้นักเรียนเรียงตัวอักษรให้เป็นคำก่อนแล้วจึงเขียน”

“การสาธิตการผสมหน่วยเสียงให้เป็นคำโดยการขยับตัวอักษรเข้าหากัน พร้อมออกเสียงของตัวอักษรขณะที่ขยับตัวอักษร เป็นกิจกรรมที่ได้ผลดี”

1.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า นักศึกษาครูสามารถไตร่ตรองเกี่ยวกับประสิทธิผลและสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลและเครื่องมือประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้เหมาะสมกับระดับชั้นและความสนใจของนักเรียน ดังตัวอย่างข้อความที่ปรากฏในบันทึกการไตร่ตรองของนักศึกษาครูต่อไปนี้

“ได้ทดสอบการเขียนคำตามคำบอกโดยใช้กิจกรรม “เรียงเป็นคำ” โดยให้นักเรียนรับบัตรตัวอักษร ถ้าครูออกเสียงคำใด ให้นักเรียนร่วมกันคิด เรียง และเขียนคำลงในใบกิจกรรมให้ถูกต้อง ซึ่งจากการทำกิจกรรมนี้พบว่า นักเรียนสามารถยกบัตรคำและเรียงได้ถูกต้องเป็นบางคำ มีบางคำที่ครูต้องช่วยแนะว่ามีตัวอักษรอะไรบ้าง แล้วจึงให้นักเรียนเรียงให้เป็นคำ การใช้กิจกรรมแบบนี้ในครั้งต่อไปต้องมีตัวช่วยแนะ”

ผลการศึกษาความสามารถในการปฏิบัติการสอนโดยทั่วไป และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโพนิกส์แบบสร้างคำ มีรายละเอียดดังตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 ความสามารถในการปฏิบัติการสอนโดยทั่วไปของนักศึกษาครู

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD
1. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเนื้อหา/ตรวจสอบความรู้เดิม/สร้างความสนใจในเรื่องที่จะเรียน	3.83	0.41
2. นำเสนอเนื้อหาสาระได้ถูกต้องตามหลักของวิชาภาษาอังกฤษ	3.83	0.41
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	4.00	0.00
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน	3.83	0.41
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด	3.83	0.41
6. ใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้	3.67	0.52
7. มีความสามารถในการใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสาร	3.50	0.55
8. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	0.00
9. สรุปบทเรียนได้สอดคล้องกับสาระสำคัญที่กำหนดไว้	3.83	0.41
10. วัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	3.83	0.41
รวม	3.82	0.17

ตาราง 1 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาครูมีความสามารถในการปฏิบัติการสอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาความสามารถในการดำเนินกิจกรรมย่อยพบว่า นักศึกษาครูมีความสามารถสูงที่สุด 2 ด้าน คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) และพบว่า นักศึกษาครูมีความสามารถที่ต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 2 ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำของนักศึกษาครู

พฤติกรรมที่สังเกต	ผู้สังเกต			
	นักศึกษาครู		อาจารย์	
	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ
1. สอนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและเขียนอย่างครบถ้วน	3.17	ดี	3.17	ดี
2. การสอนเสียงของตัวอักษร				
2.1 สอนเสียงของตัวอักษรก่อนที่จะสอนชื่อของตัวอักษรตามหลักการสอนโฟนิกส์	3.17	ดี	3.00	ดี
2.2 สอนเสียงของตัวอักษรที่กำหนดในบทเรียนได้ครบถ้วน	4.00	ดีมาก	4.00	ดีมาก
2.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและจดจำเสียงของตัวอักษร	3.67	ดีมาก	3.67	ดีมาก
3. การสอนความสัมพันธ์ของตัวอักษรและหน่วยเสียง				
3.1 สาธิตวิธีการเขียนที่ถูกต้องสำหรับตัวอักษรของหน่วยเสียงที่สอน	2.67	ดี	2.67	ดี
3.2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกเขียนตัวอักษรของหน่วยเสียงที่ได้ฟัง	2.67	ดี	2.67	ดี
3.3 นำเสนอตัวอักษรหลังจากนักเรียนได้ฟังและออกเสียงได้ถูกต้อง	3.33	ดี	3.33	ดี
4. การสอนความหมายของคำ				
4.1 ใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อสื่อความหมายของคำ	4.00	ดีมาก	4.00	ดีมาก
5. การผสมคำ				
5.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกผสมเสียงของตัวอักษรให้เป็นคำ	4.00	ดีมาก	4.00	ดีมาก
5.2 จัดเตรียมคำให้ผู้เรียนได้ฝึกผสมเสียงและอ่านคำ	3.67	ดีมาก	3.67	ดีมาก
6. การแยกหน่วยเสียงในคำและการสะกดคำ				
6.1 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกแยกหน่วยเสียงทุกหน่วยเสียงที่อยู่ในคำ	3.67	ดีมาก	3.67	ดีมาก
6.2 สาธิตการเขียนตัวอักษรของหน่วยเสียงในคำตามที่ได้ยิน	3.33	ดี	3.00	ดี
6.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกเขียนคำตามคำบอกโดยเน้นการเขียนตัวอักษรตามหน่วยเสียงที่ได้ยิน	3.67	ดีมาก	3.67	ดีมาก
6.4 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำได้ด้วยตนเอง	3.33	ดี	3.00	ดี
ความสอดคล้องของผู้สังเกต		0.79		

ตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครูและอาจารย์มีความสอดคล้องกันค่อนข้างสูง (0.79)

2. กระบวนการที่ทดลองใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูมีขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษาครู นักศึกษาครูนำข้อมูลที่เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์เพื่อกำหนดความรู้และทักษะที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ และร่วมกันระบุสิ่งที่นักศึกษาครูจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของนักศึกษาครูที่จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาครูร่วมกันไตร่ตรองก่อนการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่สะท้อนความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ของนักเรียน 2) การระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองให้สัมพันธ์กับความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) การกำหนดวิธีการและแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 พัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษาครู นักศึกษาครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันสืบเสาะความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผล อาจารย์แนะนำแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาครูจะปฏิบัติการสอน และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาครูจะใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ออกแบบการเรียนการสอนและไตร่ตรองเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาครูร่วมกันวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนโดยเลือกเนื้อหา กลวิธีสำหรับการปฏิบัติการสอน เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่ามีประสิทธิผลในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จากนั้นนักศึกษาครูและอาจารย์ร่วมกันให้ข้อมูลป้อนกลับ และตัดสินใจร่วมกัน (Shared decision making) ในการเลือกและประยุกต์กลวิธีต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้

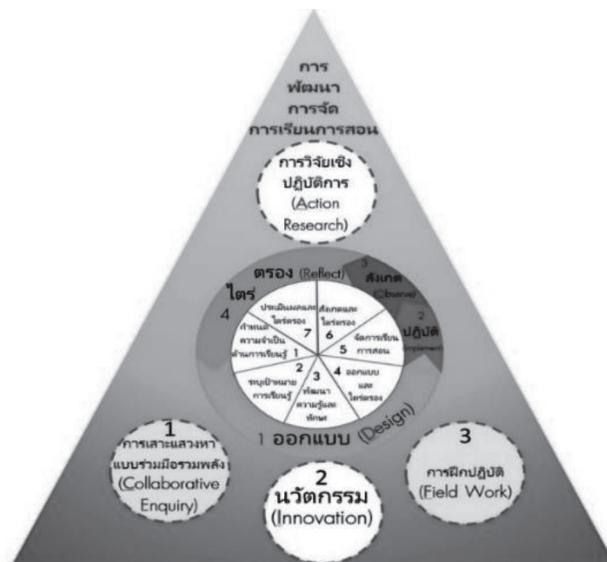
ขั้นที่ 5 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาครูดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ และครูประจำการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนตาม ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาครู

ขั้นที่ 6 สังเกตและไตร่ตรองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ นักศึกษาครู และครูประจำการร่วมกันสังเกตการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูและให้ข้อมูล ป้อนกลับเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน การไตร่ตรองในขั้นตอนนี้มี 2 ระยะ ได้แก่ การไตร่ตรอง ในขณะปฏิบัติการสอนโดยนักศึกษาครูไตร่ตรองเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนขณะปฏิบัติ การสอนและจดข้อมูลไว้ในแบบบันทึกการไตร่ตรอง และการไตร่ตรองหลังการปฏิบัติการสอน โดยนักศึกษาครู เพื่อนนักศึกษา และอาจารย์ สังเกตการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษา ครูจากคลิปวีดิทัศน์และร่วมกันให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผล จากการปฏิบัติการสอนนั้น

ขั้นที่ 7 ประเมินผลและไตร่ตรองเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาครูและ นักเรียน สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาครูและ นักเรียน โดยอาจารย์และครูประจำการเป็นผู้ประเมินความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษาครู และนักศึกษาครูทำหน้าที่สังเกตการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน จากนั้นนักศึกษาครูไตร่ตรองเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ ของตนเองและของนักเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอน ในครั้งต่อไป

การดำเนินการทั้ง 7 ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เป็น วงจรครอบคลุมทั้งการออกแบบการเรียนการสอน (Design) การปฏิบัติการสอน (Implement) การสังเกต (Observe) และการไตร่ตรอง (Reflect) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในที่นี้ใช้คำย่อว่า “DIOR” โดยขั้นตอนที่ 1-4 จะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาครู ออกแบบการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ขั้นตอนที่ 5 เป็นการปฏิบัติการสอน และขั้นตอนที่ 6-7 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้สังเกต การจัดการเรียนการสอน และไตร่ตรองเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน ดังภาพประกอบ 3 นอกจากนี้ นักศึกษาครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพยังได้เรียนรู้ร่วมกัน

ผ่านกิจกรรมที่สำคัญ 4 กิจกรรม ได้แก่ การสืบเสาะแบบร่วมมือรวมพลัง (Collaborative enquiry) การพัฒนาและผสมผสานวิธีการใหม่ ๆ (Innovation) สำหรับใช้ในการแก้ปัญหา การเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทที่ปฏิบัติการสอน การฝึกปฏิบัติการสอน (Field work) ควบคู่กับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ซึ่งในที่นี้ใช้คำย่อแทนกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมว่า “CIFA”

ภาพ 3 กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การดำเนินงานตามกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีบทบาทในการสนับสนุนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนี้

1. ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มของนักศึกษาครู มีบทบาทดังนี้

1.1 สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาครูและของนักเรียน

จากการทดลองปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครู

1.2 แนะนำแหล่งเรียนรู้สำหรับพัฒนาความรู้และทักษะในเนื้อหาวิชาเฉพาะที่

นักศึกษาครูจะปฏิบัติการสอน

1.3 ยกตัวอย่างและสาธิตการบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีการสอนและเนื้อหาเฉพาะ

1.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาขณะดำเนินการวิจัย

1.6 ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีและสื่อการเรียนการสอนที่นักศึกษาครูเลือกและทดลองใช้

1.7 ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน

1.8 สังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโพนิคส์ของนักศึกษาครู

1.9 สังเกตพฤติกรรมที่แสดงการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนโพนิคส์ของนักศึกษาครู และให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาครู

2. ครูประจำการ มีบทบาทดังนี้

2.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อร่วมกำหนดความต้องการจำเป็นด้านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

2.2 ให้ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนในประเด็นที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 ประเมินความสามารถในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครูและให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นรายบุคคล

2.4 แนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน

3. นักศึกษาครู มีบทบาทดังนี้

3.1 ร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายระยะยาวสำหรับการจัดการเรียนการสอน

3.2 ร่วมกันวิเคราะห์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองและของนักเรียน

3.3 ร่วมกันสืบเสาะเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการสอน

3.4 แสดงความเห็นและตัดสินใจร่วมกันในการเลือกกลวิธีเพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

3.5 ร่วมกันพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

3.6 ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประยุกต์กลวิธีใหม่ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

3.7 สังเกตการจัดการเรียนการสอนของตนเองและของเพื่อนนักศึกษา

3.8 ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนและข้อมูลป้อนกลับสำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

3.9 ร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์และครูประจำการทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำตามความต้องการจำเป็นของนักศึกษาครูและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงการเรียนรู้ของนักเรียน

อภิปรายผล

กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ทดลองใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิผลในการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการวิจัยครั้งนี้เกิดจากการรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจของนักศึกษาครู ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสนใจตรงกัน ทำให้การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของสมาชิกมีความชัดเจน คือต้องการทดลองปฏิบัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา ควบคู่ไปกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อค้นหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำที่เหมาะสมกับบริบทที่ปฏิบัติการสอน ประกอบกับอาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาใช้เป้าหมายที่กำหนดเป็นกรอบในการดำเนินงานในขั้นที่ 1-3 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ Cochran-Smith and Lytle (1999) ได้กล่าวไว้ว่าการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาทางวิชาชีพที่ชัดเจนจะช่วยให้ครูกำหนดความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการสอน (Knowledge for practice) ได้ชัดเจน สำหรับขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูนั้น เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาครูที่ฝึกปฏิบัติการสอนในระยะเริ่มต้น และกิจกรรมในขั้นตอนที่ 3 นี้ทำให้กระบวนการที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ต่างจากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson study) ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนการสอนบทเรียนร่วมกัน ขั้นตอนการสอนและสังเกตชั้นเรียนร่วมกัน และ ขั้นตอนสะท้อนผลร่วมกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555)

2. การดำเนินงานในขั้นตอนที่ 4-6 นั้น นอกจากจะช่วยให้ นักศึกษาครูได้นำความรู้ และทักษะจากการสืบเสาะและพัฒนาบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการสอนแล้ว ยังส่งเสริมให้นักศึกษาได้ไตร่ตรองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนการปฏิบัติการสอน ขณะปฏิบัติการสอน และหลังการปฏิบัติการสอน โดยมีแบบบันทึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเป็นเครื่องมือช่วยให้นักศึกษาครูไตร่ตรองได้ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการออกแบบการเรียนการสอน การส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้สังเกตการจัดการเรียนการสอนทั้งของตนเองและของเพื่อนนักศึกษาจากคลิปวีดิทัศน์ ทำให้นักศึกษาครูได้สังเกตพฤติกรรมที่แสดงการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถระบุกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลและสิ่งที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไปได้ สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่า โปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพที่ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์การปฏิบัติการสอนจากวีดิทัศน์ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของทั้งครูและนักเรียนในระดับประถมศึกษา (Roth et al., 2011) และในขั้นตอนที่ 7 การส่งเสริมให้นักศึกษาครูไตร่ตรองเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งของตนเองและของนักเรียน ช่วยให้นักศึกษาครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้านวิชาชีพของตนเอง สอดคล้องกับที่ Guskey (2007) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูร่วมกันไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลระหว่างเรียนช่วยให้ครูปรับเปลี่ยนทั้งการสอนและการเรียนรู้

3. เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า นักศึกษาครูเป็นสมาชิกที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ทางวิชาชีพของตนเอง อาจารย์มีบทบาทในการเสนอทางเลือกอย่างกว้าง ๆ ให้นักศึกษาครูพิจารณาปรับใช้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Webster-Wright (2009) ได้เสนอแนะไว้ว่า การพัฒนาด้านวิชาชีพต้องปรับเปลี่ยนจากการถ่ายทอดประสบการณ์และการประเมินผลมาเป็นการทำความเข้าใจและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่แท้จริง (Authentic professional learning) อย่างไรก็ตาม การใช้กระบวนการที่ทดลองใช้ในการวิจัยนี้ยังมีข้อจำกัดคือ อาจารย์และครูประจำการเป็นผู้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษา

ครู ประกอบกับนักศึกษาครูยังไม่คุ้นเคยกับบทบาทของตนในการร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลป้อนกลับที่ได้รับ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาครูพยายามปฏิบัติตามคำแนะนำมากกว่า การพิจารณาข้อมูลป้อนกลับและร่วมกันตัดสินใจ

4. การส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้ทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ร่วมกันและเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย คือ การกำหนดปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นเป้าหมายของการพัฒนา ทำให้เกิดความจำเป็นอย่างแท้จริงของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ที่จะต้องร่วมมือรวมพลังกัน ในการสืบเสาะความรู้ที่จำเป็นสำหรับการแก้ปัญหา แสวงหานวัตกรรมด้านการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นการฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริง รวมถึงการทำวิจัยปฏิบัติการ กิจกรรมเหล่านี้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างมีความหมายจากประสบการณ์ อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์อยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ ผลการวิจัยของนักศึกษาครูที่ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียน คำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนคำภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (บุญสม ทับสาย และ คณะ, 2560) กิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Burke (2012) ที่ใช้แนวทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential approach) ในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูสอนภาษา และ ผลการวิจัยพบว่า การจัดให้ครูได้ปรับปรุงการปฏิบัติการสอนโดยใช้การสาธิต การสังเกต การร่วมมือ รวมพลัง การฝึกปฏิบัติ และการไตร่ตรอง ช่วยพัฒนาความรู้ด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูและช่วยปรับเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการสอนภาษาของครูได้ และ ผลการวิจัยของ Burke (2013) พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพจากประสบการณ์ (Experiential professional development: EPD) ช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพมีประสิทธิภาพ คือ ครูมีความเชื่อว่ารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพจากประสบการณ์ ช่วยส่งเสริมให้เกิดชุมชนการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลัง เนื่องจากรูปแบบประกอบด้วย การประชุมที่มีเป้าหมายชัดเจน การสังเกตโดยเพื่อนครู การให้ข้อมูลป้อนกลับของนักเรียน และเพื่อนครู

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองโดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับนักศึกษาที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันทั้งในโรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียน

2. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตครู ควรส่งเสริมให้นักศึกษาครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและใช้กลวิธีการเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาชีพในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในขณะที่ทดลองปฏิบัติการสอน

3. อาจารย์ในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้ศึกษาและทดลองใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลายในการปฏิบัติการสอนและนำการปฏิบัติที่ตีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. ควรศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เหมาะสมสำหรับครูก่อนประจำการและครูประจำการในบริบทการปฏิบัติงานที่หลากหลาย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

บุญสม ทับสาย, กมลฉัตร ฮึงวัฒนา, กชกร ภูริเรืองชัย, วิลาวัลย์ จำปาทอง, สุธิดา บัวบาน, ธนาภรณ์ จิดารักษ์, และ รัชฎาพร นาคละมัย. (2560). การจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. ใน อีรศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ (บ.ก.), *Moving forward into the digital learning and teaching era. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 13* (น. 276-286). นครปฐม, ประเทศไทย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *ศัพท์ศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

- Burke, B. M. (2012). Experiential professional development: Improving world language pedagogy inside Spanish classrooms. *Hispania, 95*, 714-733.
- Burke, B. M. (2013). Experiential professional development: A model for meaningful and long-lasting change in classrooms. *Journal of Experiential Education, 36*(3), 247-263.
- Cochran-Smith, M., & Lytle, S. (1999). Relationships of knowledge and practice: Teacher learning in communities. *Review of Research in Education, 24*, 249–305.
- Cowan, D., Joyner, S., & Beckwith, S. (2012). *Getting serious about the system: A field book for district and school leaders*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Darling-Hammond, L. (2012). *Creating a comprehensive system for evaluating and supporting effective teaching (PDF)*. Stanford, CA: Stanford Center for Opportunity Policy in Education.
- Darling-Hammond, L., & Richardson, N. (2009). Teacher learning: What matters?. *Educational leadership, 66*(5), 46-53.
- Guskey, T. R. (2007). Using assessments to improve teaching and learning. In D. Reeves (Ed.), *Ahead of the curve: The power of assessment to transform teaching and learning* (pp. 15–30). Bloomington, IN: Solution Tree.
- Harris, A., & Jones, M. (2010). Professional learning communities and system improvement. *Improving Schools, 13*(2), 172–181.
- Hord, S. M. & Roy, P. (2014). *Reach the highest standard in professional learning: Learning communities*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Hord, S. M., & Tobia, E. F. (2012). *Reclaiming our teaching professional: The power of educators learning in community*. New York: Teachers College Press.

- Killion, J., & Todnem, G. (1991). A process for personal theory building. *Educational Leadership, 48*(7), 14-16.
- Learning Forward. (2011, January 10). *Standards for professional learning*. Retrieved from www.learningforward.org/standards
- Nolan, J., & Hoover, L. (2008). *Teacher supervision and evaluation: Theory into practice* (2nd ed.). Hoboken, NJ: John Wiley.
- Resnick, L. B. (2010). Nested learning systems for the thinking curriculum. *Educational Researcher, 39*(3), 183-197.
- Roth, K. J., Garnier, H. E., Chen, C., Lemmens, M., Schwille, K., & Wickler, N. I. Z. (2011). Video based lesson analysis: Effective science PD for teacher and student learning. *Journal of Research in Science Teaching, 48*(2), 117-148.
- The Wallace Foundation. (2012, December 20). *The school principal as leader: Guiding schools to better teaching and learning*. Retrieved from www.wallacefoundation.org/knowledge-center/schoolleadership/effective-principal-leadership/Pages/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning.aspx
- Uzum, B., Petron, M., & Berg, H. (2014). Pre-service teachers' first foray into the ESL classroom: Reflective practice in a service learning project. *Teaching English as a Second or Foreign Language E-Journal, 18*(3), 1-15. Retrieved from <http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume18/ej71/ej71a3/>
- Vescio, V., Ross, D., & Adams, A. (2008). A review of research on the impact of professional learning communities on teaching practice and student learning. *Teaching and Teacher Education, 24*(1), 80-91.

- Watzke, J. (2007). Foreign language pedagogical knowledge: Toward a developmental theory of beginning teacher practices. *The Modern Language Journal*, 91, 63-82.
- Webster-Wright, A. (2009). Reframing professional development through understanding authentic professional learning. *Review of Educational Research*, 79(2), 702-739.